

Aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente De Bilt

t.a.v. wethouders M. Bakker en A. Brommersma

Betreffende:

Advies over 'Nota Gezondheid in Beweging', Positief gezondheidsbeleid gemeente De Bilt 2021 – 2024

De Bilt, 16 december 2020

Geacht College, beste Madeleine en Anne,

Hierbij stuur ik u onze reactie op het beleidsdocument 'Gezondheid in Beweging'.

Vooraf

De ASD heeft deze compacte nota gelezen en hierop een aantal adviezen en vragen geformuleerd die we hieronder opsommen. Mocht u naar aanleiding van dit advies nog vragen hebben dan zijn wij altijd bereid om nadere informatie te geven.

1. Evaluatie

In de bijlage van deze nota treffen wij een samenvatting aan van de monitor Jeugd van de GGD. Het is ons niet duidelijk of dit de evaluatie van de afgelopen periode is waarop deze nota nu is gebaseerd. Deze monitor gaat over een beperkte groep inwoners en niet over alle bewoners van deze gemeente. Ook is het ons niet duidelijk wat nu staand beleid is en wat er nieuw aan wordt toegevoegd.

Vraag 1: Is er een evaluatie beschikbaar van het gezondheidsbeleid van de afgelopen jaren?

Vraag 2: Welke conclusies zijn hieruit getrokken en op welke punten is wijziging van het beleid gewenst of noodzakelijk?

2. Ambitie

Deze nota is een geactualiseerde versie van de nota "Bewust en gezond De Bilt". Dit conform de verplichting van het Rijk aan de gemeente om iedere 4 jaar een dergelijke nota op te stellen. In deze nota zijn de landelijke en lokale speerpunten opgeschreven. We kunnen alleen nergens de ambitie terugvinden die de gemeente heeft inzake het gezondheidsbeleid. Er staat wel een visie beschreven, maar dat is niet hetzelfde als een ambitie.

Vraag 3: Welke ambities heeft de gemeente inzake het gezondheidsbeleid?

3. Opstellen

Bij het opstellen van deze nota is samenwerking gezocht met de uitvoeringsorganisatie GGD-U, maar in de nota zien we geen relatie met burgers of andere organisaties die van belang kunnen zijn bij dit beleid.

Vraag 4: Is er bij het opstellen van deze nota contact geweest met bijv. plaatselijke huisartsen, Mens De Bilt, Welzijnsinstellingen of groepen burgers? Zo nee, waarom niet?

4. Eigen kracht

In de nota wordt uitgegaan van de eigen kracht van bewoners. Iets wat wij ondersteunen, maar het een feit is dat niet alle inwoners die eigen kracht bezitten of beschikken over een netwerk dat hun eigen kracht kan versterken. Ook het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) heeft in het recente onderzoek "Sociaal Domein op Koers" er op gewezen dat met name eigen kracht en eigen regie gevraagd worden van groepen voor wie dat erg moeilijk is en zodoende contra productief is.

Advies 1: Wij adviseren u de klinkende begrippen als "eigen kracht", "zelfredzaamheid", "eigen regie" "positieve gezondheid" en "ruimte voor professionals" gepast te gebruiken. Waar deze onvoldoende functioneert zal deze ondersteuning behoeven en zal deze gegeven moeten worden. Als u deze termen gebruikt dan moet er ook invulling aan worden gegeven.

5. Concrete maatregelen

Wij ondersteunen de speerpunten zoals geformuleerd in 2.3 en 2.4. We merken wel op dat deze hele nota duidelijk een beleidsnota is zonder concrete maatregelen of projecten. Het is daardoor niet duidelijk of initiatieven in de gemeente dit beleid ondersteunen. We noemen hierbij het project "de derde helft" van Sportvereniging Maartensdijk (SVM) en het starten met rolstoeltennis door Helios.

Beiden zijn voorbeelden van het bevorderen van gezond gedrag van bewoners door maatschappelijke partijen. In de nota wordt gesproken over maatregelen gezonde leefstijl bij o.a. jongeren en het gebruik van leefstijlteams voor risico groepen.

Vraag 5: Hoe denkt de gemeente jongeren en mensen zonder eigen kracht en/of risicogroepen te bereiken om daarmee de gezondheidsachterstanden te verkleinen?

Vraag 6: In de nota worden bijvoorbeeld 8 leefstijlteams genoemd die in de gemeente actief worden en waarvan er enkele al zouden functioneren. Wij moeten constateren dat er over dit initiatief door de gemeente nog maar heel weinig informatie in de publiciteit is gebracht. Mogelijk gaat dit op korte termijn gebeuren?

Advies 2: Geef in de nota ook concrete voorbeelden die dit gezondheidsbeleid ondersteunen. Dit maakt het inzichtelijker en geeft partijen in de gemeente ook waardering.

Advies 3: In de nota wordt de inclusieve samenleving als uitgangspunt genoemd. Ook wordt geschreven over het belang van een goede fysieke buitenruimte. Nergens is terug te vinden hoe u dit concreet gaat uitwerken. En op welke manier worden, binnen de gemeente, de beleidsterreinen met elkaar verbonden? Verduidelijking van dit punt is wenselijk.

6. Financieel budget

In de nota wordt aangegeven dat in 2022 een bezuiniging op dit beleid is te verwachten. In de begroting is het jaarlijkse bedrag te vinden. Het is niet duidelijk of het hele bedrag dat beschikbaar is voor gezondheid naar de GGD-U gaat voor uitvoerende kosten en wat eventueel vrije beleidsruimte is. Ook is niet duidelijk wat structurele en eenmalige kosten zijn. En welk bedrag eventueel voor projecten/initiatieven in de gemeente beschikbaar is.

Advies 4: Een duidelijker financiële onderbouwing van dit beleid geeft zicht op mogelijkheden of financiële problemen.

7. Covid 19

De nota begint met het noemen van COVID-19, maar nergens wordt ingegaan op de korte – en lange termijn gevolgen van COVID 19.

Voor de korte termijn zorgt Covid 19 voor een toename van een ongezonde leefstijl. Zo wordt bijvoorbeeld meer gegeten, minder bewogen (sport) en meer gerookt (o.a. door thuiswerken, stress, verveling en isolement).

Voor de langere termijn denken we aan het chronisch energieverlies bij ex-patiënten en de grote gevolgen die te verwachten zijn doordat de reguliere zorg voor veel mensen is opgeschort. Ook de problemen die bedrijven en ZZP-ers ondervinden en die nopen tot inkrimping of zelfs (tijdelijke) sluiting en ontslagen voor werknemers zullen veel stress genereren bij de betrokkenen.

Zowel de fysieke- als de mentale gevolgen hebben een negatieve invloed op het immuunsysteem, zodat het risico op ernstige gezondheidsklachten toeneemt.

Het RIVM heeft dit uitgebreid beschreven in het rapport “Volksgezondheid Toekomstverkenningen”.

Advies 5: De gemeentelijke beleidsnota zou aan kracht winnen als er een apart hoofdstuk wordt gewijd aan COVID 19 en de gevolgen voor de inwoners van onze gemeente.

8. Afsluitend

Deze nota is een uitwerking van de plicht die de gemeente heeft richting het Rijk.. Wij menen dat een duidelijker uitwerking van dit beleid in meetbare doelstellingen en met financiële onderbouwing wenselijk is.

Advies 6: Stel een uitvoeringsplan op om dit beleid concreter te maken.

Advies 7: Betrek plaatselijke partijen bij het opstellen van dit beleid.

Met vriendelijke groeten namens de Adviesraad Sociaal Domein De Bilt

Hans Voogt,

Voorzitter Adviesraad Sociaal Domein De Bilt